

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 654/2014-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. novembra 2014 predbežne prerokoval sťažnosť M. Č., zastúpeného advokátkou Mgr. Katarínou Pastorkovou, Nad Plážou 22, Banská Bystrica, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva nebyť opakovane trestne stíhaný podľa čl. 50 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 40 ods. 5 Listiny základných práv a slobôd, práva nebyť opakovane súdený alebo trestaný podľa čl. 4 ods. 1 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 2 To 103/13 z 21. novembra 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. Č. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. januára 2014 doručená sťažnosť M. Č. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta

porušenie svojho základného práva nebyť opakovane trestne stíhaný podľa čl. 50 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), a čl. 40 ods. 5 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva nebyť opakovane súdený alebo trestaný podľa čl. 4 ods. 1 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „protokol č. 7“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (uznesením „krajského súdu“) sp. zn. 2 To 103/13 z 21. novembra 2013 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Sťažnosťou napadnuté uznesenie bolo vydané v konaní o opravnom prostriedku proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 1 T 103/2012 z 3. októbra 2013 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“), ktorý na neverejnom zasadnutí zastavil trestné stíhanie sťažovateľa za trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1 a 2 písm. b) a c) Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“), ktorý mal byť spáchaný v spolupáchateľstve podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona na poškodenom I. O., považujúc trestné stíhanie sťažovateľa za neprípustné, pretože vo vzťahu k sťažovateľovi ide o osobu, proti ktorej sa skoršie stíhanie pre ten istý skutok skončilo právoplatným rozsudkom súdu a toto rozhodnutie nebolo v predpísanom konaní zrušené. Na základe sťažnosti prokurátorky Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátorka“) krajský súd napadnutým uznesením zrušil uznesenie okresného súdu a uložil mu vo veci znovu konať a rozhodnúť.

Po opise predchádzajúceho priebehu trestného konania a predchádzajúceho odsúdenia rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 3 T 23/2008 z 10. novembra 2009 (ďalej len „rozsudok Okresného súdu Prešov“) v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6 To 6/2010 z 22. septembra 2010 (ďalej len „uznesenie Krajského súdu v Prešove“) sťažovateľ uvádza, že sa pri právnom posúdení neprípustnosti trestného stíhania stotožňuje s právnymi závermi uvedenými v uznesení okresného súdu, teda že skutky uvedené v bodoch 1 až 5 rozsudku Okresného súdu Prešov tvoria spolu jeden pokračovací trestný čin. Ak by totiž išlo o opakovanie trestnej činnosti, je sťažovateľ názoru, že by mu boli za každý skutok ukladané samostatné tresty. Sťažovateľ súčasne tvrdí, že skutok,

za ktorý bola na neho podaná obžaloba na okresnom súde, vedená pod sp. zn. 1 T 103/2012, spája s predchádzajúcimi skutkami najmä časová súvislosť, skutok napĺňa znaky skutkovej podstaty rovnakého trestného činu ako predchádzajúce skutky sťažovateľa a zároveň boli tieto skutky vykonané podobným spôsobom výkonu.

Nadväzne na to sťažovateľ uvádza, že za všetky tieto «čiastkové skutky obžalovaného M. Č. bolo na základe uznesení vyšetrovateľa, resp. Okresného súdu Banská Bystrica vedené spoločné konanie. K vylúčeniu veci - skutku na poškodenom I. O. z tohto spoločného konania došlo na podklade rozhodnutia vyšetrovateľa 10.6.2007 pred podaním obžaloby za ostatné čiastkové skutky na Okresnom súde v Prešove...

V prípade, že by obžalovaný M. Č. stál pred súdom pokiaľ ide o skutok na poškodenom I. O. podľa ustanovení Trestného zákona č. 300/2005 Z. z. potom by tu nevznikal žiadny právny problém z toho, že tu ide o čiastkový skutok jedného pokračovacieho trestného činu, pretože súd by mohol v rámci rozhodovania o vine použiť ustanovenia o spoločnom treste a jednoducho by zrušil výroky Okresného súdu Prešov o vine, treste a náhrade škody a rozhodol o celej trestnej činnosti obžalovaného sám viazaný skutkovými zisteniami predchádzajúceho rozhodnutia. Trestný zákon č. 140/1961 Zb., podľa ktorého je konanie obžalovaného kvalifikované však takéto ustanovenia o spoločnom treste nemal a ustálenou súdnou praxou v prípade zistenia, že páchatel bol odsúdený za pokračujúci trestný čin a súčasťou tohto odsúdenia nebol niektorý z čiastkových skutkov bolo možné toto napraviť iba prostredníctvom mimoriadneho opravného prostriedku - obnovy konania, v rámci ktorého sa preukazovalo, že tento čiastkový skutok vyšiel najavo dodatočne a preto tu ide o novú skutočnosť, ktorá odôvodňuje v súvislosti so skutočnosťami už skôr známymi iné rozhodnutie o vine a treste u obžalovaného. Nakoľko rozsudok Okresného súdu Prešov č. k. 3T/23/2008 z 10.11.2009 v spojení s uznesením Krajského súdu Prešov č. k. 6To/6/2010 z 22.9.2010 neboli v konaní o povolenie obnovy konania zrušené tvoria pre Okresný súd Banská Bystrica už konštatovanú prekážku právoplatne rozhodnutej veci a pretože v prípade pokračovacieho trestného činu ide o jeden skutok - jeden trestný čin pozostávajúci z čiastkových skutkov musel súd konštatovať, že o tomto trestnom čine už bolo de facto rozhodnuté právoplatným rozhodnutím súdu a trestné stíhanie obžalovaného za ten istý skutok je neprípustné.

Vzhľadom na vyššie spomenuté konštatovanie o tom, že aj za tento čiastkový skutok vraždy I. O. bolo vedené spoločné konanie v prípravnom konaní s ostatnými čiastkovými skutkami vrážd spáchaných obžalovaným v rokoch 1994 až 1997 je možné vysloviť predpoklad, že pre Okresný súd Prešov by zrejme nebola vražda I. O. novou skutočnosťou, nehovoriac o tom, že obžalovanému už nie je možné uložiť prísnejší trest, ako mu už bol rozsudkom Okresného súdu Prešov uložený, pretože ide o najprísnejší trest, aký v čase spáchania skutkov platný trestný zákon ustanovoval...

Nesúhlasím so záverom krajského súdu, že sa jedná o opakované trestné činy, čo vyplýva podľa krajského súdu aj z rozsudku Okresného a Krajského súdu Prešov, keď v bodoch 2 až 5 rozsudku bol M. Č. uznaný za vinného z trestného činu vraždy aj podľa § 219 ods. 2 písm. c/ Tr. zák., čo znamená že sa trestných činov dopúšťal opätovne. Poukazujem na rozdiel medzi pojmom „opätovne“, ktorý pojem je okolnosťou podmieňujúcou použitie vyššej trestnej sadzby, znakom kvalifikovanej skutkovej podstaty trestného činu vraždy v danom prípade podľa § 219 ods. 2 písm. c/ Tr. zák. účinného v čase spáchania skutku a pojmom opakovanie trestného činu.».

Za jediný medzník oddeľujúci jeden takýto trestný čin od ďalšieho sťažovateľ s poukazom na § 89 ods. 18 Trestného zákona považuje moment vznesenia obvinenia. Sťažovateľ sa ďalej v sťažnosti vyjadruje k naplneniu jednotlivých znakov trestného činu vraždy „pri každom dielčom útoku“, konkrétne že subjektívna „súvislosť je... daná zámerom obvineného iného úmyselne usmrtiť bez ohľadu na motív konania, ktorý subjektívna stránka skutkovej podstaty trestného činu vôbec nemusí zahrňať“, a že časovú súvislosť je potrebné hodnotiť odlišne ako pri iných trestných činoch, napríklad trestnom čine krádeže, pretože ani podľa zákona ani podľa judikatúry všeobecných súdov túto časovú súvislosť nemožno presne ohraničiť maximálnou hranicou. Poukazuje pritom na obsah nálezu ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 588/2012 z 15. augusta 2013 tvrdiac, že aj v prípade odstupu času 8 mesiacov je medzi jednotlivými konaniami daná časová súvislosť. V tejto súvislosti poukazuje na ďalšie vznesené obvinenia proti nemu za spáchanie trestných činov vraždy spáchaných formou spolupáchateľstva, ktoré mali byť spáchané v rokoch 1996 a 1997 a „ktoré by bolo možné teoreticky za predpokladu, že by mal príslušný orgán za preukázané spáchanie tohto skutku aj tieto útoky hodnotiť ako čiastkový útok

pokračovacieho trestného činu vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. č. 140/1961 Zb., čím by bola daná časová súvislosť 6 mesiacov.

Mám za to, že krajský súd porušil vyššie citované práva obvineného garantované medzinárodnými zmluvami ako aj Ústavou SR a tvrdím, že trestné stíhanie je neprípustné.“

V doplnení sťažnosti z 28. januára 2014 doručenej ústavnému súdu 29. januára 2014 sťažovateľ uvádza, že Krajský súd v Prešove mal v uznesení č. k. 2 Tos 53/09-12824 zo 4. januára 2010 skonštatovať, že sa v čase, keď bol vo výkone väzby, mal dopustiť aj „*d'alších dielčích skutkov vraždy*“ a že uvedený skutok je „*z hľadiska právnej teórie čiastkovým skutkom jedného pokračovacieho trestného činu vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb., pričom o ostatných čiastkových skutkoch už bolo právoplatne rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 3T/23/2008 z 10. novembra 2009 v spojení s uznesením Krajského súdu Prešov č. k. 6To/6/2010 z 22. septembra 2010*“.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vydal vo veci takéto rozhodnutie:

„1. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 2 To 103/2013 zo dňa 21.11.2013 porušil základné právo obvineného M. Č. nebyť opakovane trestaný alebo súdený podľa čl. 4 bod 1. Protokolu číslo 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, čl. 50 ods. 5 Ústavy SR a čl. 40 ods. 5 Listiny základných práv a slobôd a v tejto súvislosti aj právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

2. Zároveň žiadam Ústavný súd SR, aby uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 2To 103/2013 z 21.11.2013 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie resp. prikázal Krajskému súdu v Banskej Bystrici, aby sťažnosť prokurátorky ako nedôvodnú zamietol t. j. trestné stíhanie proti obv. M. Č. zastavil podľa § 9 ods. 1 písm. e/ Tr. por.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na prerokovanie ktorých ústavný súd nemá právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Rovnako môže ústavný súd odmietnuť sťažnosť aj vtedy, ak je zjavne neopodstatnená.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie

ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

V relevantnej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia, ktorým krajský súd uznesenie okresného súdu sp. zn. 1 T 103/2012 z 3. októbra 2013 zrušil a uložil mu, aby vo veci znovu konal a rozhodol, krajský súd po skonštatovaní dôvodnosti sťažnosti prokurátora Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky zrekapituloval podstatu právnych záverov okresného súdu, v zmysle ktorých mali Okresný súd Prešov a Krajský súd v Prešove jednotlivé *skutky trestného činu vraždy podľa § 219 Trestného zákona považovať za jeden pokračovací trestný čin a tento svoj názor potvrdiť v časti ukladania trestu, keď „za trestné činy pod bodom 1 až 5 obžalovanému bol uložený jeden súhrnný trest odňatia slobody. V prípade, že by išlo o opakovanie trestnej činnosti obžalovaného, boli by mu za každý skutok ukladané samostatné tresty, resp. tresty ďalšie v zmysle § 36 Tr. zák. K záveru, že v bodoch 1 až 5 ide o jeden pokračovací trestný čin nasvedčuje aj to, že obžalovaný bol súčasne uznaný vinným v bode 6. z trestného činu vraždy podľa § 219*

ods. 1, 2 písm. c/, h/ Tr. zák. č. 140/1961 Zb. spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 Tr. zák., ktorý mal spáchať 27.06.2000 v Banskej Bystrici tým, že strelbou usmrtil M. K. s cieľom pomstiť sa za jeho svedectvo, ako aj odstrašujúci príklad pre iných prípadných svedkov o trestnej činnosti obžalovaného, pričom práve za tento trestný čin upustené od uloženia ďalšieho trestu podľa § 36 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. Uvedený záver okresného súdu považuje odvolací súd za nesprávny a nezákonný. Pri posudzovaní, či sa jedná o pokračovanie trestnej činnosti treba vychádzať zo základných zásad, ktoré sú určené na rozlíšenie pokračovacej trestnej činnosti a opakovania trestného činu.

Pokračovanie v trestnom čine je v podstate taká trestná činnosť, keď jednotlivé čiastkové akty naplňajú rovnakú skutkovú podstatu, je tu rovnaký spôsob výkonu a objektívna a subjektívna súvislosť. Podmienka rovnakej skutkovej podstaty je splnená, nestačí len rovnaká skutková podstata, ale treba, aby aj spôsob výkonu bol rovnaký. Sám rovnaký spôsob výkonu nevytvára z konania pokračovanie. Je zrejmé, že spôsob usmrtenia, teda spôsob výkonu v jednotlivých prípadoch nebol rovnaký. Poškodení L., P. a S. boli zastrelení, poškodený S. bol usmrtený bodnými ranami nožom a poškodený O. bol udusený. Je teda zrejmé, že nebola splnená v danom prípade základná podmienka, ktorou je rovnaký spôsob výkonu, pretože vo viacerých prípadoch, ako je vyššie uvedené, nebol spôsob výkonu rovnaký. Okrem toho treba poukázať, že subjektívna súvislosť spočíva v realizácii rovnakého zámeru. Je to predovšetkým príklad, keď páchatel postupne uskutočňuje vopred pripravený plán. Jednotiaci zámer pokračovať v trestnej činnosti musí tu byť aspoň v najhrubších rysoch už pri prvom útoku. Zo spisového materiálu je zrejmé, že u obžalovaného nejde o takýto prípad, kedy by postupne uskutočňoval vopred pripravený plán, nakoľko takýto plán vopred pripravený nemal a teda na posúdenie pokračovacieho trestného činu chýba aj subjektívna súvislosť spočívajúca v realizácii rovnakého zámeru.

Od pokračovania v trestnej činnosti treba odlišiť opakovanie trestného činu. V praxi sa tiež používa výraz dvojnásobný, trojnásobný trestný čin. Tu ide o dva alebo viac samostatných trestných činov tej istej skutkovej podstaty. Chýba tu spojivo, ktoré by z nich vytváralo jeden celok, čo platí aj pre daný prípad a preto by konanie obžalovaného mohlo byť kvalifikované nanajvýš ako opakované trestné činy, čo svojim spôsobom vyplýva, že v bodoch 2 až 5 rozsudku Okresného súdu Prešov a Krajského súdu v Prešove bol uznaný za vinného z trestného činu vraždy aj podľa § 219 ods. 2 písm. c/ Tr. zák., čo znamená, že

trestných činov sa dopúšťal opätovne. Pokiaľ sa týchto trestných činov dopúšťal opätovne, nemožno jeho konanie v ďalšom kvalifikovať ako pokračovanie v trestnej činnosti.

Na základe hore uvedených dôvodov Krajský súd v Banskej Bystrici vyhovel sťažnosti prokurátora Generálnej prokuratúry SR v Bratislave a rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.“.

2.1 K namietanému porušeniu práv podľa čl. 4 ods. 1 protokolu č. 7, čl. 50 ods. 5 ústavy a čl. 40 ods. 5 listiny

Podľa čl. 50 ods. 5 ústavy a čl. 40 ods. 5 listiny nikoho nemožno trestne stíhať za čin, za ktorý bol už právoplatne odsúdený alebo oslobodený spod obžaloby. Táto zásada nevylučuje uplatnenie mimoriadnych opravných prostriedkov v súlade so zákonom.

Podľa čl. 4 ods. 1 protokolu č. 7 nikoho nemožno stíhať alebo potrestať v trestnom konaní podliehajúcim právomoci toho istého štátu za trestný čin, za ktorý už bol oslobodený alebo odsúdený konečným rozsudkom podľa zákona a trestného poriadku tohto štátu.

Základné právo podľa čl. 50 ods. 5 ústavy, čl. 40 ods. 5 listiny a vo svojej podstate aj právo podľa čl. 4 ods. 1 protokolu č. 7 zaručujú ochranu ako pred opakovaným potrestaním za trestný čin, ktorého sa páchatel dopustil, pokiaľ bol za tento trestný čin už raz právoplatne odsúdený, tak aj pred samotným novým trestným stíhaním. Ide pritom o vyjadrenie zásady „ne bis in idem“, t. j. nie dvakrát o tej istej veci, ktorej je týmto priznaný ústavnoprávny význam.

V procesnom práve sa táto zásada prejavuje v prekážke „res iudicata“, t. j. prekážka veci rozhodnutej, ktorá našla svoje vyjadrenie v § 9 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku, avšak zásada „ne bis in idem“ v skutočnosti siaha ďalej, pretože zakazuje nielen odsúdenie, ale aj samotné trestné stíhanie vo veci, ktorá už bola rozhodnutá. Orgány obžaloby majú preto v podstate iba jeden pokus a obmedzený časový priestor na začatie a finalizáciu trestného stíhania jednotlivca, o ktorom sa domnievajú, že sa dopustil trestného činu.

Trestné stíhanie je natoľko závažným zásahom do života jednotlivca, že opakované predlžovanie trestného stíhania podávaním ďalších obžalôb nie je prípustné.

Podstatou sťažnosti je nesúhlas sťažovateľa s rozhodnutím krajského súdu, podľa ktorého je trestné stíhanie sťažovateľa vo veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 1 T 103/2012 za trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1 a 2 písm. b) a c) Trestného zákona spáchanej v spolupáchateľstve podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona 4. októbra 1997 na poškodenom I. O. prípustné, pretože daný prípad nie je čiastkovým útokom pokračovacieho trestného činu, za ktorý už bol sťažovateľ rozsudkom Okresného súdu Prešov odsúdený, ale v skutočnosti ide o opätovné spáchanie trestného činu.

Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) pripomína, že v danom prípade jeho úlohou nie je konať ako súd tretej alebo štvrtej inštancie, ale len preskúmať zlučiteľnosť napadnutého uznesenia krajského súdu, na základe ktorého je proti sťažovateľovi vedené trestné konanie s obsahom sťažovateľom označených práv zaručených ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách.

Z citovanej časti napadnutého uznesenia krajského súdu vyplýva, že konajúci súd presvedčivo odôvodnil zrušenie uznesenia okresného súdu a predovšetkým dôvody, pre ktoré nemožno považovať trestný čin, za ktorý bola na sťažovateľa podaná obžaloba vedená okresným súdom pod sp. zn. 1 T 103/2012, za jeden z čiastkových útokov pokračujúceho trestného činu vraždy podľa § 219 ods. 2 písm. c) Trestného zákona, za ktorý mal byť sťažovateľ odsúdený rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 3 T 23/08-12731 z 10. novembra 2009. Krajským súdom ustálený právny názor, že čo sa týka jednotlivých skutkov, za ktoré bol sťažovateľ odsúdený rozsudkom Okresného súdu Prešov, resp. za ktoré je okresným súdom v danej trestnej veci súdený, nebola splnená základná podmienka pokračovania trestného činu, ktorou je rovnaký spôsob spáchania trestného činu (rovnaký spôsob jeho výkonu), subjektívna súvislosť (jednotiaci zámer) nevykazuje znaky svojvôle a rešpektuje názory trestnoprávnej teórie i praxe všeobecných súdov odrážajúce sa aj v doterajšej judikatúre Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“).

Z odôvodnenia napadnutého uznesenia v zásade nevyplýva nič, čo by signalizovalo arbitrárny výklad relevantnej zákonnej úpravy vo veci, ktorý by nerešpektoval obsah sťažovateľom namietaného porušenia práva nebyť opakovane súdený podľa čl. 4 ods. 1 protokolu č. 7 alebo základného práva nebyť opakovane trestne stíhaný podľa čl. 50 ods. 5 ústavy a čl. 40 ods. 5 listiny.

Argumentáciu sťažovateľa, že Okresný súd Prešov sám vo svojom rozsudku č. k. 3 T 23/08-12731 z 10. novembra 2009 považoval trestné činy v bodoch 1 až 5 za pokračujúci trestný čin, na základe čoho mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody, považuje ústavný súd len za prejav nesúhlasu sťažovateľa s právnym posúdením jeho prípadu krajským súdom, čo samo osebe ešte neznamená porušenie ním označených základných práv. Aj podľa názoru ústavného súdu je potrebné tento sťažovateľom prezentovaný argument (bez ohľadu na skutočnosť, že je totožný s dôvodmi uvedenými v uznesení okresného súdu) odmietnuť ako nesprávny a nezodpovedajúci zásadám ukladania trestov ustanoveným v Trestnom zákone, pretože súhrnný trest sa neukladá z dôvodu, že súdený trestný čin je pokračujúci, ale vtedy, ak súd odsudzuje páchatel'a za viac trestných činov, ktoré boli spáchané skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený rozsudok za iný jeho trestný čin. V konečnom dôsledku považuje ústavný súd tento právny názor sťažovateľa aj za rozporný s obsahom rozsudku Okresného súdu Prešov, s ktorým sa ústavný súd pred rozhodnutím o veci oboznámil.

Bez dopadu na právne posúdenie veci vyhodnotil ústavný súd aj argument sťažovateľa o tom, že aj Krajský súd v Prešove mal považovať opísané skutky sťažovateľa za jeden pokračujúci trestný čin (v tejto súvislosti poukazuje na odôvodnenie uznesenia č. k. 2 Tos 53/09-12824 zo 4. januára 2010), keďže veta, o ktorú sa v tomto rozhodnutí o väzbe sťažovateľ opiera, nesvedčí o takomto právnom hodnotení sťažovateľovej veci. Ústavný súd pripomína, že právne posúdenie trestných činov (skutkov), za ktoré bol sťažovateľ rozsudkom Okresného súdu Prešov odsúdený, bolo predmetom súdneho prieskumu iného rozhodnutia, konkrétne uznesenia Krajského súdu v Prešove č. k. 6 To 6/10-13280 z 22. septembra 2009, a nie rozhodnutia o väzbe, na ktorého vetu vytrhnutú z kontextu jeho odôvodnenia sťažovateľ nedôvodne poukazuje. Ústavný súd

zároveň poznamenáva, že pokiaľ sťažovateľ v texte sťažnosti na podporu svojich argumentov poukazuje na nález sp. zn. IV. ÚS 588/2012, v skutočnosti len uvádza právnu argumentáciu účastníka konania prezentovanú v označenej veci, nie však právne závery ústavného súdu či ustálenej judikatúry najvyššieho súdu, a preto bolo bez právneho významu na tieto argumenty sťažovateľa v ďalšom konaní prihliadať.

Pri rozhodovaní sťažnosti ústavný súd prihliadal aj na judikatúru orgánov dohovoru k čl. 4 protokolu 7. Podľa Európskej komisie pre ľudské práva (ďalej len „Komisia“) označený článok nemôže byť vykladaný tak, aby bránil opakovaným odsúdeniam za konania prejavené pri určitom počte rôznych príležitostí, aj keď sú tieto konania vo svojej podstate podobné (Raninen proti Fínsku, rozhodnutie Komisie č. 20972/92, oddiel 4 zo 7. marca 1996). Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) za jeden skutok nepovažoval ani nedovolené držanie jednej a tej istej zbrane v nie úplne zhodných časových obdobiach (Marcello Viola proti Taliansku, rozsudok č. 54106/04 z 5. októbra 2006, body 87 až 90). Tieto, ako aj ďalšie prípady, v ktorých bolo sťažovateľmi namietané porušenie práva nebyť opakovane súdený a trestaný podľa čl. 4 ods. 1 protokolu č. 7 (napríklad rozhodnutie ESLP J. B. proti Švajčiarsku č. 31827/96 zo 6. apríla 2000, rozhodnutie Komisie Kantner proti Rakúsku č. 16718/90 z 10. mája 1993 a iné) signalizujú skôr zdržanlivý prístup orgánov dohovoru v prípadoch týkajúcich sa plurality trestných skutkov, v ktorých sa v zásade priklonili k výkladu, že v skutočnosti išlo o viac skutkov, v dôsledku čoho k porušeniu označeného práva dôjsť nemohlo.

Na základe uvedeného vyhodnotil ústavný súd sťažnosť proti uzneseniu krajského súdu v časti namietaného porušenia základného práva nebyť opakovane trestne stíhaný podľa čl. 50 ods. 5 ústavy a čl. 40 ods. 5 listiny a práva nebyť opakovane súdený alebo trestaný podľa čl. 4 ods. 1 protokolu č. 7 za zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd si pri tomto rozhodovaní bol plne vedomý skutočnosti, že v dôsledku právoplatnosti uznesenia krajského súdu sa trestné stíhanie sťažovateľa vo veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 1 T/103/2012 za trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1 a 2 písm. b) a c) Trestného zákona dostal do štádia konania pred súdom prvého stupňa,

v ktorom by následné vykonanie dokazovania mohlo založiť aj iné právne posúdenie súdeného trestného činu než to, z ktorého vychádzal krajský súd v napadnutom uznesení v tomto štádiu trestného konania. V tejto súvislosti ústavný súd uvádza, že k ústavnému prieskumu sťažovateľom tvrdeného porušenia označených práv zaručených čl. 4 ods. 1 protokolu č. 7, čl. 50 ods. 5 ústavy a čl. 40 ods. 5 listiny pristúpil ústavný súd len z dôvodu, že v danom štádiu prebiehajúceho trestného konania už neexistoval žiaden iný štátny orgán (vrátane najvyššieho súdu), ktorý by bol oprávnený preskúmať postup krajského súdu vo veci z hľadiska namietaného porušenia sťažovateľovho práva nebyť opakovane trestne stíhaný za čin, za ktorý už podľa jeho názoru mal byť odsúdený.

2.2 K namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne... o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu...

Ústavný súd konštatuje, že vo vzťahu k právu zaručenému čl. 6 ods. 1 dohovoru sťažovateľ osobitne neargumentuje a tento nedostatok sťažnosti determinuje aj posúdenie ústavne relevantných hľadísk, z ktorých môže byť ním napadnuté uznesenie krajského súdu v tomto štádiu konania posudzované. Obsahom označeného práva v trestných veciach je predovšetkým právo na prerokovanie sťažovateľovej záležitosti nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. V zmysle rozhodovacej činnosti ESĽP v prípadoch namietaného porušenia práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sa úloha ESĽP sústreďuje na zistenie, či konanie ako celok vrátane dokazovania (spôsobu vykonania dôkazov) malo spravodlivý charakter (napr. rozsudok vo veci Van Mechelen a iní proti Holandsku z 23. apríla 1997, § 49, § 50; rozsudok A. M. proti Taliansku zo 14. decembra 1999, § 23, § 24).

Je zrejmé, že sťažovateľom napadnutým uznesením dosiaľ nebolo rozhodované o oprávnenosti trestného obvinenia proti sťažovateľovi (teda o dôvodnosti obžaloby ako takej), ale bolo ním len zrušené rozhodnutie o zastavení trestného stíhania vo veci trestného činu, z ktorého bol sťažovateľ obvinený. O trestnom obvinení proti nemu teda aj po vydaní napadnutého uznesenia krajského súdu budú rozhodovať všeobecné súdy — okresný súd v konaní na 1. stupni, prípadne krajský súd v odvolacom konaní a najvyšší súd v dovolacom konaní. Ústavný súd preto aj vo vzťahu k namietanému porušeniu práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru dospel k záveru, že uznesením krajského súdu nemohlo byť žiadnym spôsobom porušené uvedené právo podľa dohovoru, a tak pre absenciu príčinnej súvislosti medzi napadnutým uznesením a označeným právom považoval sťažnosť za zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol tak, ako to vyplýva z výrokovej časti tohto rozhodnutia, pričom bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa bližšie ostatnými návrhmi sťažovateľa (t. j. žiadosťou zrušiť uznesenie krajského súdu, vrátiť mu vec na ďalšie konanie a prikázať zamietnutie sťažnosti prokurátorky ako nedôvodnej).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. novembra 2014